Bellevalia (Belevalie)

synonyma: Amphibolis, Borboya, Busbequia, Foxia, Rytidolobus, Strangweja

čeleď: Hyacinthaceae

Rodové jméno bylo vybráno na počest francouzského botanika Pierra Richera de Bellevala (1564 - 1632). Roste ve středozemí a střední Asii. Patří mezi trvalky. Pod zemí vytváří cibuli. Listy vytvářejí růžici a okraje bývají brvité. Kvete válcovými zvonkovitými květy v řídkém hroznu, které jsou na rozdíl od modřenců rozevřené a cípy delší. Plodem je tobolka. Nejznámějšími druhy jsou B. ciliata, B. paradoxa a B. romana.

Vyhovují ji dobře propustné písčité teplé půdy na plném slunci.

Množí se semeny nebo dceřinými cibulkami vysazovanými do hloubky 10cm.

Bellevalia anatolica

oblasti: Malá Asie (Anatolie)

Bellevalia assadii

oblasti: Írán

Bellevalia aucheri

synonyma: Hyacinthus aucheri

Bellevalia brevipedicellata

oblasti: Kréta

Bellevalia ciliata

synonyma: Amphibolis coelestis, Hyacinthus azureus, Hyacinthus ciliatus, Hyacinthus patulus, Hyacinthus sarmaticus, Muscari ciliatum

oblasti: J Itálie, Řecko, Turecko

Roste v Řecku, Itálii a Turecku. Dorůstá výšky 15 - 20cm. Listy jsou řemenovité, dlouhé, širší a polovzpřímené. Květenstvím je dlouhý řídký hrozen, vlastní květy jsou trubkovité, dlouze stopkaté a růžovofialové až hnědé.

Bellevalia clusiana

synonyma: B. comosa subsp. clusiana, B. dubia subsp. clusiana, Muscari clusianum, Muscari tenuiflorum subsp. clusianum

Bellevalia crassa

Bellevalia cyanopoda

oblasti: Írán

Bellevalia cyrenaica

Bellevalia decolorans
synonyma: Hyacinthus decolorans

oblasti: Írán

Bellevalia densiflora
synonyma: Hyacinthus densiflorus

Bellevalia desertorum

oblasti: Izrael

Bellevalia dolicophylla

Bellevalia douinii

Bellevalia dubia (Belevalie pochybná)
synonyma: B. dubia f. riphaeana, B. dubia var. riphaeana, B. dubia var. variabilis, B. gussoniana, B. variabilis, Hyacinthus dubius, Hyacinthus variabilis, Muscari dubium

oblasti: Itálie, Portugalsko, Řecko

Roste od Portugalska po Řecko. Květy jsou dlouhé 6 - 8mm, poupata jsou modrá až fialová, po odkvětu hnědnou a cípy jsou vejčité. Plodem je tobolka s obvejčitými chlopněmi. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. boissieri
- subsp. hackelii

Vyhovují ji trávníky a háje.

Bellevalia edirnensis

Bellevalia eigii
synonyma: B. alexandrina

oblasti: Izrael

Bellevalia feinbruniae

Bellevalia flexuosa (Belevalie zprohýbaná)
synonyma: Hyacinthus flexuosus

oblasti: Izrael

Bellevalia fominii
synonyma: Hyacinthus macrobotrys subsp. caucasicus

oblasti: Írán

Bellevalia galitensis

Bellevalia glauca
synonyma: B. ciliata subsp. glauca, B. ciliata var. glauca, Muscari ciliata var. glauca, Muscari ciliatum var. glauca, Muscari glaucum

oblasti: Balúčistán, Irák, Írán

Roste v Iráku, Íránu a Pakistánu. Pod zemí vytváří cibuli o průměru 2,5 - 3,5cm. Vyrůstá z ní 5 - 6 listů nepřesahujících květenství, okraje jsou ochlupené a široké 1,2 - 3,2cm. Vytváří 1 - 2 (i 4) stonky délky do 45cm. Květenství má ve spodní části stopky délky do 2,5cm, vlastní květy jsou trubkovité, na konci rozevřené, růžovofialové a později nazelenalé. Plodenství je kuželovité, má 5 - 6cm stopku, vlastním plodem je obvejčitá (i eliptická) tobolka délky 1 - 1,4cm.

Bellevalia gracilis

Bellevalia hermonis

Bellevalia heweri

oblasti: Írán

Bellevalia hyacinthoides
synonyma: Strangweja hyacinthoides

Bellevalia koeiei

oblasti: Írán

Bellevalia kurdistanica

oblasti: Z Asie

Bellevalia leucantha

Bellevalia lipskyi
synonyma: Hyacinthus lipskyi

Bellevalia longipes
synonyma: B. ciliata var. paniculata

oblasti: Írán

Bellevalia longistyla
synonyma: B. araxensis, B. araxina, Hyacinthus longistylus

oblasti: Írán

Bellevalia macrobotrys
synonyma: B. macrobotrys, B. macrobotrys var. minor, B. zygomorpha, Hyacinthus macrobotrys

oblasti: Írán, Izrael

Bellevalia mathewii

Bellevalia mauritanica
synonyma: B. battandieri, B. dubia var. fallax, B. dubia var. maura, B. fallax, B. fallax var. maura, B. romana var. battandieri, B. romana var. mauritanica, Hyacinthus battandieri, Hyacinthus fallax, Hyacinthus mauritanicus

Bellevalia modesta

Bellevalia montana
synonyma: B. albana, B. glauca, B. makuensis, B. wilhelmsii, B. wilhelmsii var. albana, Hyacinthus glaucus var. montanus, Muscari montanum, Muscari wilhelmsii

Bellevalia mosheovii

oblasti: Izrael

Bellevalia multicolor

oblasti: Írán

Bellevalia nivalis
synonyma: B. pieridis, Hyacinthus nivalis, Hyacinthus pieridis

oblasti: Kypr, Libanon, Sýrie

Pochází z východního středozemí. Pod zemí vytváří cibuli o šířce do 2cm. Stvoly jsou přímé, obvykle načervenalé a vyrůstají nejčastěji samostatně. Listy jsou přízemní, vyrůstají v počtu (2 -) 4 - 5ks, dlouze kopinaté až trávovité, široké do 1cm, okraj je drobně brvitý. Kvete v hroznovitém 8 - 20tičetném květenství, listeny jsou krátké, 3úhlé, květy krátce stopkaté, koruna trubkovitá, dlouhá do 1cm, 6tičetná, bělavá, prašníky tmavěmodré. Plodem je tobolka délky do 5mm.

Vyhovují ji křoviny, stráně, atp. na plném slunci.

Bellevalia olivieri
synonyma: B. latifolia, Hyacinthus olivieri

oblasti: Írán

Bellevalia palmyrensis

Bellevalia paradoxa (Bellevalie hustokvětá)
synonyma: B. acutifolia, B. elwendica, B. pycnantha, Botryanthus paradoxus, Hyacinthella paradoxa , Hyacinthella pycnantha, Hyacinthus elwendius, Hyacinthus paradoxus, Hyacinthus pycnanthus, Muscari acutifolium, Muscari elwendium, Muscari paradoxum, Muscari pycnanthum, Pseudomuscari acutifolium, Pseudomuscari paradoxum

oblasti: Arménie, Írán, Malá Asie (Anatolie)

Pochází z Turecka, Arménie a Íránu. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky (15 -) 25 - 30 (i 40)cm. Pod zemí vytváří cibuli s černohnědými šupinami o délce 1,5 - 2cm a šířce 1 - 3cm. Vyrůstají z ní 2 - 3 široce čárkovité žlábkovité špičaté polovzpřímené šedozelené listy s objímavou bází s délkou 12 - 15cm a šířkou 1 - 1,5cm. Kvete v kuželovitém, později válcovitém hustém hroznu, korunních lístků je 10 - 15, mají velikost 1 - 2cm, barvu tmavě růžovofialovou, modrofialovou až šedomodrou, uvnitř je trubka bílá a koruna je dlouze zvonkovitá. Několik vrcholových květů je jalových. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Alba' - květy bílé

Vyhovují ji vlhké pole, horské louky, půdy bohatší na živiny a plné slunce.

Bellevalia parva

Bellevalia pelagica

oblasti: Itálie

Bellevalia rixii

Bellevalia romana (Belevalie římská)
synonyma: B. appendiculata, B. cyanoleuca, B. operculata, Hyacinthus romanus, Rytidolobus appendiculatus, Scilla romana

oblasti: Chorvatsko, Černá Hora, Egypt, Francie, Itálie, Katalánsko, Korsika, Kosovo, Makedonie, Řecko, Sicílie, Slovinsko, Srbsko

Roste ve Francii, Itálii, Španělsku, Balkánském poloostrově a Egyptě jako trvalka. Dorůstá výšky 15 - 30 (i 50)cm. Pod zemí vytváří cibuli. Listy vyrůstají po 3 - 6ti ks, jsou vzpřímené, široce čárkovité, žlábkovité a široké 0,5 - 1,5cm. Květenstvím je řídký úzký hrozen, vlastní květy jsou zvonkovité, bílé, později bleděfialové až hnědozelené, dlouze stopkaté, zvonkovité, dlouhé 0,8 - 1cm, cípy jsou 3boké, špičaté, bílé (na bázi i namodralé) a později hnědnoucí. Plodem je 3boká tobolka s eliptickými chlopněmi a nápadnou žilnatinou.

Vyhovují ji louky a lehké půdy.

Bellevalia salah-eidii

Bellevalia saviczii
synonyma: B. ciliata var. stenophylla, Hyacinthus saviczii

oblasti: Afganistán, Balúčistán, Irák, Írán, Tádžikistán, Turkmenistán

Roste v Iráku, Íránu, Turkmenistánu, Afganistánu, Tádžikistánu a Pakistánu. Pod zemí vytváří cibuli průměru 2,5 - 4,5cm. Vyrůstá z ní 3 - 6 mírně kopinatý listů délky 15 - 25cm a šířky do 2,3cm. Vytváří 1 (i 3) stonky výšky 15 - 30cm zakončené 15 - 30tikvětým hroznem prodlužujícím se v době plodu, spodní část je větší, květy jsou zvonkovité, bílé, později šedohnědé, zvonkovité a laloky jsou mírně kratší než trubka. Plodem je mírně obvejčitá tobolka délky 0,9 - 1,2cm.

Bellevalia sessiliflora
synonyma: Hyacinthus capitatus, Hyacinthus sessiliflorus, Muscari ciliatum, Muscari sessiliflorum

Bellevalia shiraziana

oblasti: Írán

Bellevalia sitiaca

Bellevalia speciosa
synonyma: B. lutea, B. sarmatica, B. trojana, Hyacinthus sarmaticus

oblasti: Írán

Bellevalia spicata
synonyma: Borboya spicata, Foxia spicata, Hyacinthus spicatus, Puschkinia dubia, Strangweja spicata

oblasti: J Řecko

Roste v Řecku. Dorůstá výšky 15cm. Listy jsou dlouze úzce řemenovité s kápovitou špičkou. Květenstvím je krátký hrozen složený ze zvonkovitých kvítků v barvě bleděmodré.

Bellevalia stepporum

Bellevalia tabriziana
synonyma: Hyacinthus tabrizianus

oblasti: Írán

Bellevalia tauri

Bellevalia trifoliata (Belevalie trojlistá)
synonyma: B. abortiva, B. pendulina, B. syriaca, B. trifoliata var. abortiva, B. trifoliata var. pendulina, Hyacinthus abortivus, Hyacinthus syriacus, Hyacinthus trifoliatus, Leopoldia abortiva

oblasti: Egypt, Francie, Izrael, J Itálie, Kypr, Malá Asie (Anatolie), Řecko

Roste ve východním středozemí od jihovýchodní Francie přes jižní Itálii, Řecko, západní Turecko, Kypr a snad i Izrael. Dorůstá výšky 25 - 40 (i 60)cm. Pod zemí vytváří podlouhlou cibuli délky 3cm s lesklými hnědými šupinami. Stvol je přímý, dlouhý 25 - 40 (i 50)cm. Listů bývá 3 - 4 (i 6)ks, jsou přízemní, úzce kopinaté, široké 1,5 - 3cm, dlouhé max. do výšky stonku. Kvete v 10 - 40tičetném válcovitém hroznu bílými až fialovými květy na 4 - 8mm stopce, koruna je trubkovitá až úzce zvonkovitá, srostlá ze 3/4, dlouhá 0,9 - 1,6cm a 6tičetná. Poupata jsou fialové, později hnědé a cípy žluté s růžovofialovými žilkami. Plodem je podlouhlá až vejčitá zelená tobolka.

Vyhovují ji křoviny, okraje lesů, pastviny, atp. v sušší spíše zásadité půdě a na plném slunci.

Bellevalia tristis
synonyma: Hyacinthus tristis

oblasti: Írán

Bellevalia turkestanica
synonyma: B. atroviolacea, B. inconspicua, Hyacinthus atroviolaceus, Hyacinthus turkestanicus

oblasti: Turkestán

Bellevalia validicarpa

Bellevalia warburgii

Bellevalia webbiana

oblasti: Itálie

Bellevalia wendelboi

Bellevalia zoharyi

Další informace:
http://botany.cz/cs/bellevalia-trifoliata/

https://www.rostliny.net/